

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA ODGOVORNIH ZA
TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA POČINJENA NA TERITORIJI
BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991

IZJAVA SVEDOKA

PODACI O SVEDOKU:

Puno ime: ZLOMUŽICA Ibro Murat
Prezime Ime Ime oca:

Nadimak: General

Datum rođenja: 05.01.52 Pol: Muški

Nacionalnost: Bošnjak Veroispovest: Musliman

Trenutno zanimanje: Imam i nastavnik religije Prethodno: Imam

Jezik/jezici koje govori: Bosanski

Jezik/jezici kojim se služi u pisanom obliku: _____ (ako se
razlikuje od onog kojim govori)

Razgovor obavljen dana: 07.02.00

Razgovor obavio: Romeu VENTURA i Xabier AGIRRE

Prevodilac: Asim ČAUŠEVIĆ

Jezik/jezici korišćeni prilikom razgovora: Bosanski i engleski

Imena ostalih osoba prisutnih tokom uzimanja izjave: Ibro ZLOMUŽICA; Asim
ČAUŠEVIĆ; Xabier AGIRRE i Romeu VENTURA

Potpisano/Inicijali :/ potpisali: ZLOMUŽICA Ibro; njegovi inicijali; inicijali Asima
ČAUŠEVIĆA; Romeu VENTURA, njegovi inicijali i Xabier AGIRRE/

UNREVISSED

IZJAVA SVJEDOKA:

Zovem se Ibro ZLOMUŽICA, trenutno živim u Mostaru u oblasti Mazoljice zajedno sa svoja dva sina i ženom. Predajem u osnovnoj školi u Zaliku, u Mostaru.

Od 1989, bio sam imam u Borojevićima, na opštini Stolac, sve dok nisam bio uhapšen. U ovom svojstvu, i zato što sam sa svima razgovarao, mogao sam da zapazim kretanja ljudi i šta im se događalo.

Ovde sam sopstvenom voljom, svedočim pred vama i Tribunalom i ako bude potrebe nemam problema s tim da svedočim u Hagu pred sudijama.

Nikada nisam bio uključen ni u kakvu vojnu jedinicu. Bio sam civil sve vreme rata. Nikada nisam bio uključen ni u kakvo udruženje, niti političku partiju. Mogu da objasnim zašto su ljudi počeli ironično da me zovu "General". Slobodna Dalmacija je objavila članak o zarobljavanju poznatih bandita koje je vodio Imam ZLOMUŽICA. Ovo sam čuo kada sam stigao u logor u Gabeli. Kada sam se vratio iz zatvora u istočni Mostar, moji su mi prijatelji rekli da "ako njima možeš da budeš vođa nama možeš da budeš general". Novinar koji je napisao ovaj članak bio je Hrvat Blaško RAGUŽ, bivši reporter iz radio-televizije BiH. Ovo je, na kraju, bila propaganda koja je stigla od HVO pošto ovo uopšte nije bilo tačno. Ne znam ovog novinara lično.

Dana 08.05.95. dao sam izjavu Vlastima u Mostaru (AID), koju vam sada čitam i prilažem ovoj, nakon što sam potvrdio šta je tamo rečeno, potpisao sam je i datirao kao i original (annex I). 1999.godine dao sam izjavu Sudu u Mostaru u vezi sa svojim iskustvima za vreme perioda dok sam bio uhapšen. To je bila potpisana izjava data Sudiji.

Selo Borojevići su činili uglavnom Muslimani, ali su tu takode bili Hrvati i Srbi, iako su svi živeli u harmoniji. Selo je imalo različita područja gde su živeli ljudi različitih religija. Područje Razića Mahale bilo je muslimansko, područje Male Podglavice bilo je mešano muslimansko i hrvatsko i područje Gorice je takode bilo mešano muslimansko, hrvatsko i srpsko. Džamija je bila u mahali Obradovići, seoce koje pripada Borojevićima. Moja zona odgovornosti je bila od Maslina do fabrike

čelika u Stolcu. Bilo je puno sela i puno ljudi pod ovim područjem, ne mogu da vam kažem koliko. Bila je samo jedna džamija koja je služila ovom kraju, i koja se nalazila u Borojevićima, mahali Obradovići, za koju sam ja bio nadležan. Moja džamija je bila napravljena bez minareta.

Nakon dolaska Srba (JNA) u Harem Borojevići, blizu Razića Mahale, ne sećam se tačnog datuma, video sam da vojnici povremenop prolaze putem za Stolac i jednim drugim putem iz Maslina u Stolac. Ponekad, mogao sam čuti pucnjavu, ali koliko ja znam, niko nije bio ranjen, niti je išta bilo uništeno dok su bili tamo. Zbog moje profesije, imao sam specijalnu dozvolu da se krećem ovim područjem. Tu dozvolu su potpisali Marinko MILOŠEVIĆ, ne znam koje su mu bile dužnosti, ali je pripadao SUP-u (Odseku za Unutrašnja pitanja), i Mehmed DIDZAR, oficir visokog ranga u SUP-u. Imao sam potpunu slobodu kretanja i nikad nisam imao problema u ovom periodu. Ponekad sam bio zaustavljen na srpskim punktovima, ali nakon što bih pokazao svoju identifikaciju, pustili bi me bez ikakvih problema. Ne mogu tačno da se setim

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

datuma, ali sve ovo se moglo dogoditi oko 1992. godine. Nikada nisam bio na mestu gde su oni bili stacionirani, ali kroz priču sa ljudima mogao sam da znam gde je to tačno bilo.

Takođe ne mogu da se setim kog datuma ili godine, ali je bilo leto kad je stigao HVO i pravili su se da su vojnici koji su ovo područje oslobodili od Srba, tako da su ih sa dobrodošlicom dočekali Muslimani i Hrvati koji su tu živeli. Kada su stigli, vrlo brzo su organizovali sastanke između Hrvata i Muslimana da se organizuje odbrana prema srpskim linijama. Ne znam detalje o ovim sastancima, samo znam da je brigada "Bregava" iz Bosanske armije, kojom je komandovao Bajro PIZOVIĆ, iz Bileće, koji je živio u Gorici, upravo bila organizovana. Štab Brigade Bregava bio je u Gubavici, na opštini Mostar. Vojnici iz raznih sela oko Stolca su formirali ovu Brigadu.

Prvi znak različitih odnosa između članova HVO, koji je bio sastavljen od Hrvata i Muslimana, je bio kada bi se vratili iz smene. Znam jer su mi neki od njih

pričali, a i sam sam video da su prvo odlazili kući sa puškama, a nakon nekog vremena, muslimanski vojnici su morali da ostave svoje oružje na prvim linijama, dok su se Hrvati vraćali kući sa njima.

Drugi značajan događaj je bio taj što je vodstvo HVO postavljao svoje ljude na visoke civilne položaje na opštini Stolac. Kao primer je zamenjivanje muslimanskog komandanta Civilne odbrane, koji je bio Ibro MAHMUTOVIĆ, koji je bio odveden na ispitivanje od strane HVO i zadržan u zatvoru, ne znam gde. Takođe su drugi Muslimani zamenjeni, ali im ne znam imena. To nisam video svojim očima, ali ljudi su mi govorili u to vreme.

Nakon ovoga, s vremena na vreme, Civilna policija bi odvela pojedine Muslimane na ispitivanje, a onda bi došla vojna policija i odvela bi ih i nakon ispitivanja nisu se vraćali kući. Verujem da su imali neku vrstu liste ljudi koje bi uzeli da ispituju, ljude dobro obrazovane i na visokim položajima.

Ne znam tačan datum, ali sam čuo da je HVO-MP počeo da hapsi muškarce od petnaest godina pa nadalje iz mog sela. Od tog trenutka još neki Muslimani, i ja, nismo više spavali u svojim kućama. Ispred moje kuće bilo je veliko drvo, koje je moglo da sakrije platformu koja je bila iznad mojih ulaznih vrata. Tako da sam odlučio da legnem i spavam tamo noću zajedno sa svojim prijateljem Suodom OBRADOVIĆEM, koji je kasnije bio ubijen u Bolnici Koštana. Bilo je mesta za još jednu osobu, za još jednu mušku osobu koja bi spavala tamo s vremena na vreme, dok bi moja porodica ostala i normalno spavala u kući.

Jednom prilikom, kada sam sišao do svoje kuće da se presvučem i da nešto pojedem, mogao sam da čujem zvuk kamiona kako ide u mom pravcu. Žena mi je rekla da se sakrijem i vratio sam se u svoje sklonište. Tada su stigli vojnici HVO i pitali moju ženu za mene, rekla im je da sam odveden u Čapljinu i da ne zna gde se nalazim. Onda su otišli, a ja sam odlučio da odem sa Sudom i još nekim muškim osobama i da se sakrijemo u grmlju nedaleko od sela. Tamo smo ostali jedan dug period, oko dva meseca. Do tada, mi bismo, naročito noću, pokušavali da dodemo do neke hrane ili da otrčimo kući, naberemo grožđe i odemo da se malo operemo. Jednom prilikom, vratio sam se u selo i nije bilo svetla u selu, tako da smo mogli da vidimo da nešto nije u redu. Otišli smo u kuću jedne osobe koja je bila invalid, Čamila

ZELE, i on nam je rekao da je svo muslimansko stanovništvo sela Borojevića, uključujući žene i decu, bilo odvedeno negde od strane vojnika HVO. Vratili smo se i ostali sakriveni u šumi dva meseca, do 24.septembra'93.

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

Bili smo uhapšeni 25. septembra ujutru, u devet sati ujutru.

Dok smo se krili u šumi u periodu od dva meseca, mogli smo da vidimo kako gore muslimanske kuće, nakon što su opljačkane od strane HVO vojnika. Paljenje kuća se naročito odigravalo oko džamije i u Razić Mahali.

Kada su nas pronašli, počeli su da pucaju u našem pravcu, tako da smo se predali, prepoznao sam jednog od vojnika iz ove grupe kao Videta PALAMETU, alias "Dugi", iz Borojevića, koji je bio jako visok i on me je odmah udario kundakom puške. Svi ovi vojnici bili su u kamuflažnim uniformama. Primorali su nas da legnemo na zemlju sa rukama iznad glava i sa licem prema zemlji i počeli su da nas tuku oko pola sata. Tukli su nas kundakom puške, pesnicama i čizmama. Vide PALAMETA mi je rekao da sam ja vodio ovu grupu bandita dok smo se krili u šumi. Tada su nas smestili u kamion i odveli u bolnicu Koštana u Stolcu.

Grupu koja je bila sakrivena u šumi sa mnom činili su: Enes RAZIĆ, koji nije htelo da se preda i pobeo je. On je imao lovačku pušku i još neko oružje. U to vreme nije bio uhapšen. Čuo sam da je otišao u Split, onda u Nemačku, a da sada živi u Mostaru, ne znam gde. Ostatak grupe su činili Fadil RAZIĆ, Omer RAZIĆ, Huso OBRADOVIĆ, Denis OBRADOVIĆ, Nedžad OBRADOVIĆ, Halil OBRADOVIĆ, Sudo OBRADOVIĆ, Sule OBRADOVIĆ, Senad OBRADOVIĆ, Halil OBRADOVIĆ (jedan drugi, Hasanov sin), Lutvo AVDIĆ iz Plane-Bileća, Edo BANJIĆ, Arif ZELE i Ibro RAZIĆ. Svi ovi ljudi su bili muški civili. Bili smo uhapšeni u području koje se zove Borovina, vrlo blizu Borojevića.

Nakon što smo stigli u bolnicu Koštana, u deset sati ujutru, stavili su nas u dvoranu sa rukama iznad glava i okrenuti zidu. Ostali smo ovako do 18:30 časova i oni su nas sve vreme tukli čizmama, pesnicama, gumenim palicama i kundacima

pušaka. Dok su nas tukli, čak i kad bi neko pao, primoravali su nas da ponovo ustanemo dok su nas još više tukli. Nakon nekog vremena, jedan od čuvara mi je rekao da se okrenem prema njemu, to sam i uradio, i uopšte nisam prepoznao čuvara. Onda, na istom mestu, bio je Ahmet ŽUGOR, iz Brijeg Dabrice, koga sam znao od ranije. Dovedli su ga ispred mene da se pozdravimo. Kada sam se pozdravio sa njim koristeći tradicionalne reči koje koriste Muslimani, čuvari to nisu prihvatili i rekli su nam da se rukujemo, što smo i učinili. Kada su nam se ruke dodirnule, tako su nas jako udarili crnom palicom po rukama. Moje ruke su odmah otekle. Nakon ovoga, odveli su ga, a mene su vratili u dvoranu gde sam ranije bio. Nakon ovoga, nisam ga ponovo video.

U periodu od 10:00 do 18:30, istog dana, jedan po jedan bi bili odvedeni u jednu sobu gde bi nas popisali i pretražili nas, ne bi li našli nešto vredno, kao što su lične karte. Pokušao sam da sakrijem neku količinu novca, oni su to pronašli i bio sam pretučen još više zbog ovoga. Vojnici su imali kamuflažne uniforme i oznaku HVO na jednom ramenu. Jedan od njih je u nekoj knjizi napisao koliko su uzeli od mene.

Oko 19:00, i dalje 25.09.93., bili smo odvedeni u podrum i smešteni u dve različite sobe sa metalnim vratima koja su zaključali. Bio je samo jedan mali prozor odakle smo mogli da vidimo da li je noć ili dan.

Tokom tih prvih sedam dana, vodili su nas tri ili više puta dnevno na ispitivanje, gde su nas pitali za naše ciljeve, za imena Hrvata koji su nam pomagali, koliko njih smo

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

ubili, gde smo sakrili oružje, kao i neke pojedinosti o Armiji BiH. Takođe su me pitali o tome gde sam sakrio svete predmete iz džamije. Svu ovu proceduru je vodio Boško BOŠKOVIĆ, alias Čelo, bio je ćelav i uvek je na glavi nosio šešir.

Dok bi sedeo za stolom i vodio beleške, dva ili tri vojnika čija imena ne znam, su nas tukli i postavljali nam pitanja.

U toku prva dva dana mog boravka tamo, dok su me ispitivali o tome koliko sam Hrvata pobio i gde sam vodio svoju bandu, razbili su tri stolice na meni. Nakon svakog ispitivanja, vraćali bi me nazad gde sam bio pre toga, a uzeli bi nekog drugog. Neki od ovih zatvorenika bili su tako prebijeni da nisu mogli da se pomeraju, niti da se vrate u ćeliju, čuvari bi došli i rekli nam da ih stavimo u ćebe i vratimo u ćeliju.

U međuvremenu, ne znam koji je bio dan, pukovnik Obaveštajne službe iz Čapljinske brigade HVO, je došao i ispitivao nas jednog po jednog, ponekad sam, a ponekad sa drugim ljudima. Pored toga što nas je ispitivao, postavljajući većinom ista pitanja kao i drugi, nije nas tukao, niti se loše ponašao prema nama.

Kada bi nas ispitivao uvek bi bili sami sa njima u jednoj sobi, nikad nas nisu tukli pred drugim zatvorenicima. Ponekad bi nas zvali da čistimo zidove od tragova krvi od prebijanja koja su se odigravala za vreme tih ispitivanja.

Jednog dana, Nikica OBRADOVIĆ, alias Hegilo, iz Pješevca, Stolca, sa dvojicom drugih čuvara, me je poveo na ispitivanje i pitao me je ista pitanja kao ranije. Imao je jaki drveni štap i jednog momenta nisam bio u mogućnosti da mu odgovorim, onda me je pitao za ime imama iz sela Pješevca. Znao sam ga vrlo dobro, isto se zovemo, ali nisam mogao ništa da mu odgovorim i on me je dva ili tri puta tukao tim štapom po ledima. Pao sam na pod i ustao. Dok sam ustajao, ponovo me je tukao čizmama, doneo je neku vrstu električnog kabla i obesio me je za vrat kanapom koji je bio zakačen za plafon sobe. Odmah sam se onesvestio i ne znam koliko dugo sam bio u tom položaju. Kada sam se osvestio, nalazio sam se na podu, a on je uzeo šmrk i puštao je hladnu vodu na mene. Tako sam povratio svest. Tada sam se vratio u sobu gde sam se ranije nalazio. Nema drugih svedoka ovim činjenicama, uvek smo bili sami dok se ovo dešavalo. Koliko se ja sećam, ovo mi se desilo dva ili tri puta. Svaki put bih gubio svest i ne sećam se koliko puta me je vešao, niti koliko dugo. Sva ova vešanja je radio isti čovek po imenu Nikica.

Osim stražara čija sam imena spomenuo ranije i tokom ovih sedam dana, takođe sam prepoznao Mileta INU, alias Pikuša, iz Ljubljance, Vicka MARJANOVIĆA, iz Dabrice i Fnu VIDIĆA, iz Stjepanovog Krsta. Ova tri stražara nisu bili oni loši koji su nas mučili, u svakom slučaju su bili deo policije.

Što se tiče moje porodice koja je ostala, u to vreme nisam ništa znao. Poslednji put kada sam ih video, bili su kod kuće pre nego mog skrivanja u šumi.

Nakon svih tih prebijanja, nismo više bili isti, lica su nam bila upala. Izgubio sam sve zube, moje telo je svo bilo isprebijano, i kao posledica toga, moje gornja usna je padala. Isto se dogodilo i drugim zatvorenicima, dolazili su sa ispitivanja u istom stanju kao i ja.

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

Ibro RAZIĆ je imao "specijalni tretman" tamo. Zato što su govorili da on zna mesto gde je sahranjen Hrvat po imenu Ivan, koji bio otet od strane JNA, a on nije znao, pored toga što su ga prebijali, mučili su ga telefonom. Nisam to video, ali znam kako to izgleda i mogao sam da čujem svaki puta kad bi telefon zazvonio, vrištao bi od bola. Stavili bi mu žice u uši i nadraživali indukcionim svitakom telefona okrećući onaj deo koji stvara elektricitet visokog intenziteta dajući mu električne šokove. To je ponavljano nekoliko puta. Verovatno bez svesti i u velikom bolu, rekao bi imena nekih mesta gde je verovao da se nalazi telo. Nekoliko puta su ga vodili na ta mesta. Poslednji put, Suad OBRADOVIĆ, alias Sudo, je takode bio s njim. Stražari koji su ga maltretirali bili su braća KREŠIĆ, iz Glavice, Borojevića. Ibro je toliko bio prebijen u bolnici Koštana da je, kada se vratio u Gabelu, iz tog razloga, umro odmah.

Nakon što su se poslednji put vratili iz tog područja, stavili su Ibra u svoju sobu i uzeli su da ispituju Suada OBRADOVIĆ, alias Sudo. Tokom noći dva vojnika u kamuflažnim uniformama su ga vratili uvijenog u ćebe, bio je sav u krvi. Vratio se u svoju sobu i video sam ga svojim očima, krvario je iz nosa, ušiju, usta, svuda. Nisu nam dozvoljavali da mu pomognemo. Inače, moje stanje mi nije dozvoljavalo da mu pomognem, kako sam i ja bio u jako lošem stanju. Nakon nekog vremena njegov otac je došao i pokušao da mu pomogne, ali nije mogao to da podnese i umro je ubrzo posle toga. Njegovo telo je ostalo cele noći u sobi sa nama. Ovo se dogodilo petog dana kako sam došao.

Šestog dana, ne znam u koje vreme, bio je dan, rekli smo im da je Suad umro i oni su nam rekli da ćemo da idemo u Harem da ga sahranimo i da ćemo po povratku svi biti bačeni u pećinu koja se zove Kukavuša, a da da ću ja biti poslednji, jer, kao

imam, moram da se molim za njih. Pošto ja nisam bio u mogućnosti da idem, uzeli su druge ljude da ga sahrane i nakon toga su se vratili. Sećam se da je Nedžad OBRADOVIĆ bio jedan od zatvorenika koji je išao, ali ne sećam se drugih imena. Kada su ovi ljudi otišli da ga sahrane, ostatak zatvorenika je ponovo odveden na ispitivanje i prebijen najstrašnije. Svaki put kad su nas vodili na ispitivanje, i dok su nas prebijali, Boško BOŠKOVIĆ je bio prisutan i verujem da je on bio nadležan za ovo, iako on sam nije tukao. Pitao me je “ zašto sam ja bio u zatvoru u Bileći i zašto si ti imao dozvolu kretanja od JNA”. Odgovorio sma mu da ne znam ništa o tome.

Ispitivači su sve znali o našim kretanjima dok smo se krili i čak i pre nego što smo krenuli da se krijemo. Pre nego što smo se predali, jednog po jednog su prozivali po imenima. Verujem da su sve ove podatke imali od Enesa, za koga verujem da nas je izdao, iako to ne mogu da potvrdim.

Svih ovih sedam dana u toku kojih smo bili zadržani u Bolnici uopšte nismo dobijali hranu. Samo smo ponekad dobijali malo vode. Sedmog dana noću, rekli su nam da se pripremimo. Rekli su nam da je “ ovo grupa koja će biti ubijena”. Poneli smo Ibru RAZIĆA u ćebetu, bio je poluživ, nije mogao da hoda. Napolju je na nas čekao jedan kombi i grupa vojnika HVO. Stavili su nas u kombi, nas trinaestoro. Dva vojnika HVO su bili unutra, jedan od njih sa mašinkom i pištoljem. Nismo znali u kom pravcu nas vode. Jako brzo su vozili, imali smo saobraćajku i kombi je bio ozbiljno oštećen. Onda je došao drugi kombi i odvezao nas. Svi smo se bojali da će nas odvesti u pećinu Kukavuša, blizu Maslina, i tamo nas ubiti. Nije nam bilo dozvoljeno da pričamo.

U Potkosi grupa vojnika u uniformama je čekala da nas ubiju. Ovo nam je rekao vojnik koji nas je pratio. Video sam ovu grupu vojnika tamo. Povikali su prema nama

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

“ stanite da ubijemo te Balije”. Vozač nije hteo da stane. Stigli smo do ove tačke kasnije nego što je trebalo zbog saobraćajke. Prošli smo, a onda je vojnik koji nas je pratio rekao “ treba da se zahvalite Bogu i vozaču što se nije zaustavio jer su ti vojnici čekali da vas ubiju.”

Odveli su nas u Gabelu, u bivše skladište JNA. Tamo je bilo puno muških civila, ovo sam video po njihovoj odeći ispred kapije, bili su Hrvati. Tada nam je prišao komandant Boko PREVIŠIĆ sa grupom vojnika i pitali su “gde je imam, gde je vođa bande?”, strašno nas psujući. Nisam odgovorio, jer se nisam osećao kao vođa nikakve bande. Onda su počeli da nas tuku. PREVIŠIĆ je tome bio prisutan. Pao sam na zemlju. Odmah sam se onesvestio. Kasnije u toku dana, povratio sam svest, PREVIŠIĆ mi je naredio da očistim vece, i rekao mi je da ću provesti noć u veceu. Jedva da sam mogao išta da čistim, jer sam bio u jako teškom fizičkom stanju nakon prebijanja. Odlučio sam da se vratim po cenu da me ubiju.

PREVIŠIĆ se predstavio, nisam ga znao od ranije. Rekao je “Ranije sam bio kelner, a sada sam, po naredbi Mate BOBANA, komandant ovog kampa”. Takođe je rekao “vi ste ovde u vojno-istražnom zatvoru”. Ako bi nas pitali, morali bi da odgovaramo da se nalazimo u “vojno-istražnom zatvoru”, ili bi nas tukli. Ne znam imena drugih čuvara u Gabeli.

Za vreme ispitivanja, molio sam ih neprestano da me ubiju, jer sam bio očajan. Odbili su da me ubiju govoreći “metak je skup”.

PREVIŠIĆ je naredio da nas sve stave u sobu od otprilike tri puta tri metra. Rekli su nam da sednemo na pod. Drugog dana, dobio sam zadatak da poredam sve zatvorenike u red kad bi nam vojnik ušao u sobu, i dam im znak da ga pozdrave tako što bi podigli ruku na fašistički način i rekli “Za dom”, tako da bi odgovorili “Spremni” na ustaški način. Takođe sam morao da naučim i dam znak za pesmu “Evo ga Jure, evo ga Boban”. Prva dva dana bila su prilično grozna. Ja sam bio naročito maltretiran, bio sam jedini kome nije bilo dozvoljeno da ide u toalet.

Nisam mogao ništa da jedem zbog rana u ustima i zbog zuba. Devetog dana dali su mi malo neke vrste supe, kao za malo dete. Nakon toga, fizičko maltretiranje je prestalo. Nastavili su da nas vređaju i da nam prete.

Devetog dana odvedeni smo u hangar broj 1, gde su uslovi bili bolji: više je bilo hrane i čebe za spavanje na betonu. Bilo nas je više od 300 zatvorenika u hangaru broj 1, svi su bili muški civili, od tinejdžera do staraca. Uzeli su nam svu odeću i spalili je, isekli su nam svu kosu i dizenfikovali su nas. Po prvi put sam se istuširao za

tri meseca. Oni zatvorenici koji su me znali pomogli su mi. Ostao sam u hangaru broj 1 trideset dana, a onda sam prebačen zajedno sa drugima u hangar broj 3 i ostao sam u Gabeli do 15. decembra '93.

Dvadeset i pet dana nisam mogao da ustanem. Imao sam velike bolove. 42 dana nisam išao u vece. Bio je jedan doktor među zatvorenicima, koji je pomagao koliko je mogao. Ime mu je bilo REDŽIĆ, iz Stolca.

Crveni Krst nas je posetio i popisao. Dajem vam kopiju lične karte Crvenog Krsta koju sam tada dobio (aneks 2). Crveni Krst nas je pitao da li želimo da ostanemo u logoru, da idemo u inostranstvo, na desnu stranu pod hrvatsku kontrolu, ili na levu stranu koja je bosanska. Pre

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

dolaska Crvenog Krsta, HVO nas je pripremio instistirajući da bi za nas bilo najbolje da idemo u inostranstvo, jer bi životni uslovi bili bolji. Nismo imali nikakvih vesti. Ovo je bio način da HVO spreči Muslimane muškarce da idu na bosansku stranu i da se eventualno priključe bosanskoj Armiji. Na ovaj način mnogi zatvorenici su potpisali formulare Crvenog Krsta da idu u treće zemlje. Ja sam potpisao da idem na levu stranu, jer sam mislio da će moji rodaci biti tamo, iako nisam imao ikakvih informacija od njih.

Moja žena mi je slala poruke preko Crvenog krsta kada je saznala da sam u Gabeli, ali ove poruke su joj vraćene, nikad nisam dobio ni jednu. Drugi ljudi su dobili pisma iz Crvenog Krsta.

Mnogi zatvorenici u mom hangaru su bili prinudeni da rade. Ja nisam mogao da radim. Zatvorenici su bili voljni da rade samo da izađu iz hangara, i dobili bi još hleba i cigarata. Ovo su bili svakakvi fizički poslovi, uključujući pravljenje bunkera i privatne radove na kućama vojnika HVO.

Nisam bio svedok tome, ali sam čuo o jednom ubistvu u logoru. Nakon dan-dva u Gabeli, Ibro RAZIĆ je umro i ostao je jednu noć u prvoj ćeliji gde smo bili smešteni. Doneli su specijalnu plastičnu kesu da mu tu stave telo. Zaboravili su drugu

plastičnu kesu iste vrste u našoj ćeliji. Kasnije su došli da uzmu ovu drugu kesu i rekli su "ima još jedan". Kada sam premešten u hangar br. 1, takode sam saznao od drugih zatvorenika da je ubijen Mujo OBRADOVIĆ, Salkov sin. Druga kesa je verovatno bila za ovog Muju OBRADOVIĆA.

Rekli su mi drugi zatvorenici da je kod ovog Muje pronađena paklica cigareta kada se vratio s posla. PREVIŠIĆ je pretraživao zatvorenike, pronašao cigarete kod Muje i ubio ga na mestu.

15. decembra bio sam oslobođen, odveden sam kamionom do jedne zgrade u Razvitku u istočnom Mostaru. Nosio sam štap da se potpomognem, ali nisam mogao da izađem iz kamiona. Video sam svoju ženu, dve svastike, i šuraka, ali me oni nisu prepoznali.

Kada sam pobjegao i bio uhapšen, moja žena i dva sina su takode bili uhapšeni i stavljeni u jednu radnju u Aladinićima. Nakon 22 dana odvedeni su u Bunu i proterani na bosansku teritoriju u Blagaju. Kada je UNPROFOR saznao o pritvaranju ovih zatvorenika pokušali su da odu i posete to mesto, ali ih je HVO na vreme pomerio da spreči ovu posetu.

Nakon što sam oslobođen, obavešten sam bio od strane vojnih vlasti o ubistvu mog brata i oba roditelja. Njih troje je otišlo iz rodnog mesta, Podveleža, u stan u Šantićevoj ulici br. 136. Kasnije u razmeni tela 1994. godine, mogao sam da identifikujem tela njih troje. Oba moja roditelja su ubijeni nožem s leđa. Moj brat je upucan u čelo. Tri tela su sahranjena u Miljkovićima, odakle su doneta za razmenu. Sada su sahranjeni na groblju Šarića Harem. Ime mog oca je Murat, rođen 1909. Ime moje majke je Emina, rođena 1917. Moj brat je bio Dervo, rođen 1956.

Više o smrti mojih roditelja i brata može da ispriča jedna žena po imenu Džemila MAKSUMIĆ, (pre udaje, prezime joj je bilo MARIĆ).

Posle rata posetio sam Borojeviće tri ili četiri puta, radi sahrana, sreo sam se sa lokalnim Muslimanima i video sam kako je ovo područje uništeno. Na celom području moje verske

/inicijali: I. Z.; A. Č.; R.V; X.A./

zajednice, Borojevića, između Maslina i grada Stolca, svaka muslimanska kuća je uništena od strane snaga HVO 1993., a kasnije, bilo spaljivanjem ili eksplozivima. Moj stan i džamija su bile spaljene. Zidovi džamije su stajali, ali je zgrada bila potpuno spaljena.

Inicijali: ZLOMUŽICA Ibro

Č.A. /R.V/

UNREVISED

POTVRDA SVEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na bosanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao, po svom znanju i sećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svestan sam da se može upotrebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na području bivše Jugoslavije od 1991., kao i to, da mogu biti pozvan da javno svedočim pred Sudom.

Potpis: ZLOMUŽICA Ibro

Datum: 07.02.2000.

/potpisao/: Romeu Ventura, /inicijali/: Č.A.; X. A

UNREVISED

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Asim ČAUŠEVIĆ, prevodilac, potvrđujem sledeće:

1. Imam odgovarajuće kvalifikacije i odobrenje Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa bosanskog na engleski jezik, kao i sa engleskog jezika na bosanski.
2. Ibro ZLOMUŽICA mi je rekao da on govori i razume bosanski jezik.
3. Usmeno sam preveo gore navedenu izjavu sa engleskog jezika na bosanski u prisustvu Ibre ZLOMUŽICE koji je pokazao da je čuo i razumeo moj prevod ove izjave.
4. Ibro ZLOMUŽICA je potvrdio da je sve navedeno u ovoj izjavi, onako kako sam je ja preveo, istinito po njegovom znanju i sećanju, te ju je shodno tome potpisao na odgovarajućem mestu.

Datum: 07/02/2000

Potpis: /potpis: Asim ČAUŠEVIĆ, Romeu Ventura I
Xabier AGIRRE/

UNREVISSED